

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17C/32/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613221549
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6613221549.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Andreou Gabrielovou v spore žalobcu EOS KSI SLOVENSKO s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava proti žalovanému X. J. K., K.. XX.XX.XXXX, O. Z., XX, štátny občan SR, X. K. K., K.. XX.XX.XXXX, O. Y., V. XXX/X, štátny občan SR, X. Z. D., K.. XX.XX.XXXX, O. V., W. XXX/XX, štátny občan SR, zast. advokátkou JUDr. Elenou Matulovou, advokátska kancelária so sídlom Poltár, ul. Železničná 7, X. V. F., K.. XX.XX.XXXX, O. Z. XX, štátny občan SR, v konaní o zaplatenie 3 633,92 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobcu o zaplatenie 3 633,92 eura s príslušenstvom **z a m i e t a** .

Žalovaným 1., 2., 3., 4. sa **p r i z n á v a** náhrada trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podanou žalobou žiadal zaviazať žalovaných 1., 2., 3., 4. spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 3 633,92 eura s prísl. . Okresný súd vo veci dňa 17.07.2014 v konaní č.k. 17C/32/2014-87 rozhodol tak, že žalovaných 1., 2., 3., 4. zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3 633,92 eura s 9,0% ročným úrokom z omeškania od 01.12.2010 do zaplatenia a trovy konania 1 554,48 eura, všetko v lehote 3-och dní od právoplatnosti rozsudku. Proti rozsudku podal žalovaný 3. prostredníctvom zástupkyne odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní č.k. 16Co/89/2015-121 dňa 17.03.2016 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V dôvodovej časti zrušujúceho rozhodnutia krajský súd konštatoval, že okresný súd vyhovel návrhu žalobcu bez toho, aby sa zaoberal tým, či banka mohla postúpiť na žalobcu pohľadávku, ktorá zodpovedala finančnému záväzku žalovaných uhradiť dohodnuté peňažné splátky, ktorých splatnosť v čase postúpenia ešte nenastala. V ďalšom konaní bude okresný súd znova zisťovať obsah zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.10.2009 z hľadiska príslušných ustanovení § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 92 ods. 8 Zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a znovu urobí záver o tom, či žalobca uplatnil pohľadávku, ktorá bola na neho platne postúpená. Vzhľadom na to, že v posudzovanej veci ide o spotrebiteľský právny vzťah, okresný súd bude povinný sa zaoberať aj námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný v rade 3. a premlčaciu dobu bude posudzovať podľa ustanovení § 52 ods. 2, veta tretia Občianskeho zákonníka v spojení s § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa. Nebude dôvod zaoberať sa námietkou premlčania v prípade, ak zo zmluvy o postúpení pohľadávky nebude preukázané platené postúpenie uplatnených peňažných nárokov žalobcu.

2. Žalobca zaslal súdu dňa 23.11.2016 vyjadrenie, v ktorom v súvislosti s aktívnou legitimáciou v konaní poukázal na tú skutočnosť, že predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky spolu s podacími hárkami preukazujúcimi odoslanie týchto písomností žalovaným, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitimáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky

a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Zastávajú názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu, ako postupníka pohľadávky. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Norma obsiahnutá v tomto paragrafe nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky. V tomto prípade žalovaným ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Doručovanie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle vyššie citovaného ustanovenia nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ale len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Poukazujú na tú skutočnosť, že v súlade s prílohou č. 1. k Zmluve o postúpení pohľadávok boli žalovaní ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 1355 dní, teda súčet všetkých omeškaní žalovaných so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom k dikcii ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách s poukazom na to, že omeškanie žalovaných trvalo nepochybne viac ako rok zastávajú názor, že právny predchodca žalobcu by konal v súlade s týmto ustanovením aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovaným nezasielal. Ďalej poukazujú na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok, podľa ktorého klient vyslovene súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky. Ďalej poukazujú na ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách, pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli len časti predmetného peňažného záväzku s ktorou je dlžník v omeškaní bolo by to v predmetnom ustanovení výslovne uvedené. Uvedený názor je zrejmý aj zo samotného logického znenia daného ustanovenia, inak by nebolo formulované v tom zmysle, že ak je klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, ale bolo by formulované v tom zmysle, že časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní môže byť predmetom postúpenia. Zmluvné strany si v Zmluve o splátkovom úvere dojednali plnenie v splátkach s presným stanovením termínov splatnosti jednotlivých splátok. Žalovaní sa dostali do omeškania, uvedené termíny neplnili a právnomu predchodcovi žalobcu tým vzniklo právo prístupit' k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Právny predchodca žalobcu toto svoje oprávnenie nevyužil, pričom mimoriadnu splatnosť vyhlásil žalobca a to podaním zo dňa 11.11.2013 označením, ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo ku dňu 30.11.2010. Zosplatnenie dlhu veriteľom znamená, že dlh už nie je možné zo strany dlžníka zaplatiť v splátkach, v dôsledku nesplnenia povinnosti dlžníkom sa stáva splatný celý dlh vyhlásením jeho zosplatnenia. Táto skutočnosť však nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu dlhu dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho dlhu a závisí výlučne od vôle veriteľa. V nadväznosti na uvedené žalobca zastáva názor, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru postupcom nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. Ďalej poukazujú na ustanovenie § 17 ods. 1 Zák.č. 129/2010 Z.z., ktoré nadobudlo účinnosť dňa 23.12.2015 a k postúpeniu pohľadávky zo zmluvy č. 0312769193 došlo ku dňu 15.10.2009. Na základe uvedeného majú za to, že v čase postúpenia pohľadávky žalobca nemusel disponovať licenciou na poskytovanie nebankových úverov. Žalobca disponuje licenciou na poskytovanie spotrebiteľských úverov od 05.08.2016. Podľa zmluvy pôvodný veriteľ poskytol žalovaným úver vo výške 8 298,48 eura, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 106,88 eura vždy k 20-temu dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje aj splátky úveru splatné od 30.11.2010 do 20.09.2013 v počte 34 a celkovej výške 3 633,92 eura. Splátky pôvodne splatné od 20.11.2010 do 20.09.2013 sa stali splatnými dňa 30.11.2010, kedy žalobca vyhlásil splatnosť úveru. Z uvedených dôvodov trvajú v plnom rozsahu na podanej žalobe.

3. Dňa 28.09.2016 zástupkyňa žalovaného 3. doručila súdu vyjadrenie, v ktorom uviedla, že je nesporné, že žalobca sa domáha zaplatenia záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o splátkovom úvere Č..XXXXXXXXXX uzavretej dňa 16.10.2003, ktorý poskytla Slovenská sporiteľňa a.s. - právny predchodca žalobcu. Na základe tejto zmluvy pôvodný veriteľ poskytol žalovaným v 1. a v 2. rade spotrebiteľský úver vo výške 8 297,48 eura (250 000,- SK), ktorý mali splácať v mesačných splátkach po 106,88 eura (3 220,- SK), vždy ku 20. dňu . Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.11.2003 a konečná splatnosť úveru bola dňa 20.09.2013. Výška úrokovej sadzby bola 8,80% ročne. Podľa čl. 4. bod 2. Zmluvy veriteľ bol oprávnený meniť dohodnutú výšku úrokovej sadzby. Zmena bola účinná rozhodnutím veriteľa a zverejnením. Poplatok za správu úveru bol 3,31 eura (100,-SK) štvrťročne a poplatok za poskytnutie úveru 2% z výšky úveru splatný v deň podpisu zmluvy. Podľa čl. 4. bod 5. Zmluvy RPMN bola 10,09 %

zmluva a jej zmeny sa riadili VOP účinnými odo dňa 01.08.2002. Pôvodný veriteľ oznámil žalovaným 1. - 4. Listom zo dňa 28.10.2009 postúpenie pohľadávky na žalobcu podľa § 526 Občianskeho zákonníka v celkovej výške 12 658,79 eura. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 28.10.2013 označeným ako pokus o zmier oznámil žalovaným, že dňa 20.09.2013 pôvodný veriteľ - Slovenská sporiteľňa a.s. vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru a jeho dlžná suma je spolu 19.751,42 eura a zároveň ich vyzval na zaplatenie tejto sumy najneskôr do 04.11.2013. Predmetom konania je bankový úver, ktorý je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 2 Zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska. Postúpenie pohľadávky je síce bežným právnym úkonom na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je potrebné aplikovať ustanovenie § 524 a nasl. OZ avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky. Žalobca do dnešného dňa nepredložil súdu písomnú výzvu banky adresovanú žalovanej na splnenie dlhu, ktorá musí predchádzať postúpeniu aspoň 90 dní a nepredložil dôkaz o tom, aby banka aj skutočne takúto výzvu doručila žalovaným. Táto výzva je základným predpokladom pre postúpenie bankovej pohľadávky. Túto výzvu totiž nenapĺňa oznam Slovenskej sporiteľne z 28.10.2009 adresovaný žalovaným o postúpení pohľadávky a v žiadnom prípade túto výzvu nenapĺňa ani výzva žalobcu zo dňa 28.10.2013, ako postupníka žalovaným na zaplatenie pohľadávky do stanoveného termínu. Vzhľadom na uvedené poukazujú na skutočnosť, že nie je preukázané, že pôvodným veriteľom došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu, resp. nebolo preukázané, že existuje písomná výzva pre predchodcu žalobcu na splnenie dlhu v prípade, že boli žalovaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného dlhu voči banke. Žalobca do dnešného dňa nepredložil dôkaz o tom, aby mu NBS udelila licenciu - bankové povolenie na poskytovanie bankových úverov a na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov a na ktorú podľa § 7 ods. 1 Zákona o bankách je potrebné bankové povolenie. Žalobca nemal a ani nemá udelené bankové povolenie na poskytovanie bankových úverov. Právny predchodca žalobcu teda mohol postúpiť len pohľadávku, ktorá bola v čase postúpenia splatnou. Postúpením pohľadávky došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.10.2009. Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 15.10.2009 vyplýva, že ku dňu 15.10.2009 boli žalovaní v omeškaní s úhradou splátok už 1 355 dní, čo predstavuje 3,7 roka, z čoho sa dá usúdiť, že posledná splátka bola uhradená nepochybne v marci 2006 na základe čoho majú za to, že právny nárok žalobcu je aj premlčaný. Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky vyplýva, že výška omeškanej splátky bola 5 253,27 eura. Žalovaní teda boli v omeškaní s dlžnými splátkami, ale postúpenie sa týka celého dlhu, keďže k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 15.10.2009 a celkom postúpená pohľadávka podľa uvedenej prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok bola vo výške 12 658,79 eura. Na základe uvedeného majú za to, že uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky medzi žalobcom a pôvodným veriteľom - bankou je absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca sa tak nestal v dôsledku neplatného postúpenia práv zo zmluvy o úvere nositeľom oprávnenia podať ako aktívne legitimovaný účastník voči žalovaným predmetný návrh na súd. Do pozornosti súdu dávajú rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp.zn. 4Co/380/2015 zo dňa 01.06.2016, rozhodnutie Krajského súdu Trnava sp.zn. 10Co/169/2015 zo dňa 08.06.2016, rozhodnutie Krajského súdu Nitra sp.zn. 6Co/88/2015 zo dňa 29.01.2016. Na základe uvedených skutočností žiadajú žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 01.12.2016 uviedol, že v plnom rozsahu trvajú na podanej žalobe z dôvodov uvedených v jej písomnom vyhotovení. Taktiež sa pridávajú doterajších písomných vyhotovení, ako aj ústnych prejavov. Žalobe žiadajú v plnom rozsahu vyhovieť.

5. Žalovaní 1., 2. sa pojednávania nezúčastnili, predvolanie na pojednávanie im bolo doručované na adresu uvedenú v registri obyvateľov.

6. Zástupkyňa žalovaného 3. na pojednávaní uviedla, že trvajú na svojom vyjadrení, ktoré bolo doručené súdu dňa 28.09.2016, ako aj na doterajších prednesoch. Poukazujú na to, že právny predchodca žalobcu mohol postúpiť len pohľadávku, ktorá v čase postúpenia bola splatná. K postúpeniu pohľadávky došlo na základe zmluvy o postúpení dňa 15.10.2009 a z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 15.10.2009 vyplýva, že ku dňu 15.10.2009 boli žalovaní v omeškaní s úhradou splátok už 1 355 dní. Trvajú na tom, že nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť pôvodným veriteľom Banka môže postúpiť iba tú časť pohľadávky inému subjektu, ktorá zodpovedá nesplatenému dlhu. Pokiaľ banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 Zák.č.

483/2001 o bankách. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver, nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov v celosti inému subjektu, preto zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ a je v rozpore so zákonom.

7. Súd pojednával v neprítomnosti žalovaného 4. , ktorý mal doručenie predvolania riadne a včas vykázané.

8. Dokazovanie bolo vo veci vykonané výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom ostatného spisového materiálu a bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

9. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 28.10.2009 vyplýva, že veriteľ (Slovenská poisťovňa a.s.) oznámil žalovaným, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE uzatvorenej dňa 15.10.2009 postúpila svoju pohľadávku voči dlžníkovi vo výške 12 658,79 eura (381 358,71 SK) spoločnosti EOS KSI Slovensko s.r.o.. Podľa pripojenej kópie obálky zásielka od žalovaných 1., 2. sa vrátila s poznámkou „adresát neznámy“ a žalovaný 2., 3. si zásielku neprevzali v odbernej lehote.

10. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 15.10.2009 vyplýva, že medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou a.s. a postupníkom EOS KSI Slovensko s.r.o. došlo podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka k postúpeniu pohľadávok špecifikovaných v prílohe č. 1 k Zmluve. V zmysle prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 15.10.2009-aktíva predmetom postúpenia bola pohľadávka z účtu č. XXXXXXXXXX voči dlžníkovi K. J. U. K. K. z úverovej zmluvy zo dňa 17.10.2003 v celkovej výške ku dňu postúpenia 12 658,79 eura, z čoho istina bola 11 855,98 eura, istina do splatnosti 11 855,98 eura, istina po splatnosti 11 855,98 eura, úroky boli celkom 802,81 eura, počet dní omeškania bol 1 355. V zmysle prílohy č. 1. Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 15.10.2009-ručiteľa spotrebiteľský úver č. XXXXXXXXXX dlžníka J. K. bol zabezpečený ručením Z. D. U. F. V..

11. Listinou Pokus o zmier zo dňa 28.10.2013 vyzval žalobca žalovaných na uhradenie dlžnej sumy z poskytnutého úveru v sume 19 751,42 eura (neuhradený úver 11 534,47 eura zmluvný/zákonný úrok 7 414,14 eura, úrok z omeškania 802,81 eura) najneskôr do 04.11.2013. Zároveň žalobca žalovaným oznámil, že dňom 20.09.2013 bola vyhlásená pôvodným veriteľom Slovenská sporiteľňa mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru.

12. Podľa listiny - oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.11.2010 žalobca oznámil žalovaným vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 11.11.2010. Dlžná suma predstavovala čiastku k tomuto dátumu 12 658,79 eura (bankou vyrátaná istina k 15.10.2009 11 855,98 eura, bankou vyrátaný úrok z omeškania k 15.10.2009 802,81 eura). Na preukázania zaslania tohto oznámenia žalobca pripojil kópiu podacieho hárku zo dňa 12.11.2010 bez čitateľného čísla.

13. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priech dobrým mravom.

14. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

15. Podľa ods. 2 nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

16. Podľa § 92 ods. 8 Zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky t.j. 13.12.2012, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe a to osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu, vrátane jeho príslušenstva; to neplatí,

ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Žalobca svoj nárok voči žalovaným odvodzuje od zmluvy, ktorú žalovaní uzavreli so Slovenskou sporiteľňou a.s., teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, ktorá skutočnosť je všeobecne známa a ktorú nie je potrebné dokazovať. Pohľadávka právneho predchodcu žalobcu oči žalovaným zo zmluvy o úvere mala prejsť na žalobcu postúpením pohľadávky, preto sa súd v prvom rade zaoberal otázkou, či zistený skutkový stav opodstatňuje záver, že postúpenie je voči dlžníkom platné a účinné. Súd preto skúmal aktívnu legitimitáciu žalobcu, t.j. aké je jeho hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené procesné právo, si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej alebo pasívnej je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok NS SR č.k. 2Cdo/205/2009).

18. Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania netreba, aby bol účastníkom hmotnoprávneho vzťahu o ktorý v konaní ide, stačí, ak podá žalobu alebo , aby bola proti nemu podaná žaloba. Či však bude žalobca v spore úspešný závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitimitácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimitácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimitácie ide naopak vtedy ak ten, o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti o ktorú v konaní ide (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/192/2004).

19. V danom prípade sa žalobcovi nepodarilo preukázať jeho aktívnu legitimitáciu, keď síce predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 15.10.2009, nepreukázal však splnenie zákonných podmienok pre postúpenie predmetnej pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľni voči žalovaným, ako dlžníkom. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene veriteľa. Novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená ale keďže pôvodný veriteľ SÍSp a.s. je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu.

20. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie, ako 90 dní v omeškaní so splnením, čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Žalobca nepredložil súdu písomnú výzvu banky, ako pôvodného veriteľa na splnenie dlhu adresovanú žalovaným pred postúpením pohľadávky na žalobcu a ani doklad o doručení, resp. odoslaní tejto výzvy žalovaným.

21. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru po doručení výzvy dlžníkovi za podmienok stanovených v zákone o bankách alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Banka túto možnosť v danom prípade zrejme nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezankol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy nie je možné urobiť záver o tom, že

predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru so zaplatením ktorých by boli žalovaní v omeškanií.

22. Z ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V ods. 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu a to aj osobe, ktorá nie je bankou“. Pokiaľ teda banka postúpila predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 Zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávok nebol splatný celý úver (nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti) banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Úpravou § 92 ods. 8 mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškanií. Uvedené ustanovenie by malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napr. nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

23. Ustanovenie § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávky, preto treba principiálne vychádzať z toho, že vyššie uvedené citované ustanovenie bráni v postupovaní pohľadávok takýchto právnych úkonov, ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovať mlčanlivosť o náležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výluku ustanovenie § 92 ods. 8 Zák.č. 483/2001 Z.z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškanií aspoň 90 dní, aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, preto tomu bráni už vyššie citované zákonné ustanovenie. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, potom jej postúpenie je svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a to nielen medzi zmluvnými stranami o postúpení ale aj navonok voči dlžníkovi. Kým teda v iných prípadoch neplatnosť zmluvy o postúpení sa účinky tejto neplatnosti prejavia len medzi postupcom a postupníkom no voči dlžníkovi je takéto postúpenia podľa § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinné, ak mu ho oznámi postupca, v prípade uvedených § 525 Občianskeho zákonníka, ani prípadné oznámenie postupcu v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka nemá voči dlžníkovi žiadne účinky. Dlžník teda nie je povinný plniť postupníkovi bez toho, aby bol oprávnený domáhať sa preukázania zmluvy o postúpení.

24. Pre platnosť postúpenia je potrebné splnenie určitých podmienok, ako to vyplýva z § 92 ods. 8 Zák.č. 483/2001 Z.z.. V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zistené, že žalobca nedokázal, že by v čase kedy mala byť pohľadávka Slovenskej sporiteľne a.s. voči žalovaným postúpená na neho (15.10.2009) boli tieto podmienky postúpenia splnené. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, ani žalobca to nepreukázal, že došlo k písomnej výzve potom, čo klient banky bol nepretržite dlhšie, ako 90 dní vo omeškanií, čo je zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorá v čase postúpenia pohľadávky nevyhlásila jej mimoriadnu splatnosť a toto oprávnenie nepochybne neprináleží žalobcovi. Banka úver nezosplatnila, naopak k tomu pristúpil až žalobca, potom ale nedošlo k postúpeniu zosplatnenej pohľadávky, ale k postúpeniu zmluvy o úvere, čo je v rozpore s ustanovením zákona o bankách ohľadom možnosti postúpenia bankových pohľadávok. Oznámenie o postúpení pohľadávky nemôže v žiadnom prípade nahrádzať písomnú výzvu banky pred samotným postúpením pre účely § 92 ods. 8 zákona o bankách. Možno považovať za dokázanú požiadavku 90 dňového omeškania. Nebolo však dokázané, že by boli žalovaní písomne vyzvaní na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere, čiže je nepochybné, že banka nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, resp. zmluvný vzťah nezankoval výpoveďou o úvere, úver nebol v čase postúpenia splatný. Splatnými sa mohli stať do tej doby len jednotlivé splátky úveru zo splatením, ktorých boli žalovaní v omeškanií. Pokiaľ však došlo k postúpeniu pohľadávky z úveru v celom rozsahu na žalobcu, postupoval postupca v rozpore s §

92 ods. 8 Zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách, nakoľko v čase postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver. Teda žalobca nedokázal, že pohľadávka voči žalovaným bola v čase jej postúpenia spôsobilá na postúpenie. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné a že žalobca je oprávnený pohľadávku voči žalovaným uplatňovať na súde. Vzhľadom na uvedené treba uviesť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatnenie. Zároveň súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/374/2016 a Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/151/2016 so závermi, ktorých sa stotožňuje. Súd pritom zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z úveru nebankovému subjektu, avšak za okolností, že takéto postúpenie je v súlade so zákonnými podmienkami. Z vyššie uvedených dôvodov pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu proti žalovaným v celom rozsahu zamietol a nezaoberal sa z týchto dôvodov ani otázkou premlčania.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia súd rozhodol o priznaní náhrady trov konania žalovanej, nakoľko bola vo veci úspešná. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza č. 14, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie ja jej trov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.